

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

міграції імунокомпетентних клітин внаслідок постійної та тривалої дії неспецифічного фактору утвореного складовими комплексу харчових добавок.

Отже, вживання комплексу харчових добавок глутамату натрію, нітриту натрію та Понсо 4R призводить до явищ напруженості місцевого захисного бар'єру, що виражалось утворенням вторинних лімфоїдних фолікулів у складі бронхоасоційованої лімфоїдної тканини, з хвилеподібними змінами клітинного представництва, яке відображало процес антиген-залежного диференціювання імунних клітин, що підтверджувалось збільшенням кількості лімфоцитів на фоні зниження плазматичних клітин і навпаки, внаслідок постійної та тривалої дії неспецифічного фактору утвореного складовими комплексу харчових добавок.

Драбовський В.С., Малик С.В., Челішвілі А.Л., Чорна І.О., Пелипенко О.В.
Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ, ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ

Під час війни роль кваліфікованого медичного персоналу хірургічного профілю, є критично важливою. Хірурги, травматологи, та інші спеціалісти повинні бути готові до швидкого та ефективного надання медичної допомоги не лише в умовах регіональних медичних закладів на етапах евакуації, а й пораненим: військовим та цивільним в умовах, коли ресурси, час та безпека обмежені. В цьому контексті викладання хірургічних дисциплін набуває великого значення, але стикається з численими викликами.

На кафедрі хірургії №3 Полтавського державного медичного університету здійснюється навчання здобувачів освіти за наступними освітньо-професійними програмами (ОПП): ОПП «Медицина», ОПП «Стоматологія», та ОПП «Педіатрія» – другий магістерський рівень; ОПП «Сестринська справа» та ОПП «Парамедик» - перший бакалаврський рівень. З нового навчального року 2023-2024 розпочато реалізацію нової ОПП «Фізична реабілітація та ерготерапія». Під час впровадження нових освітньо-професійних програм та удосконаленні й оптимізації вже існуючих ми часто стикаємось з наступними проблемами викладання хірургічних дисциплін на різних освітніх рівнях їх опанування здобувачами освіти в умовах воєнного стану та умовно пост-Covid періоду. Колектив авторів проаналізував проблеми викладання хірургічних дисциплін при реалізації ОПП на кафедрі та згідно літературних даних інших закладів вищої медичної освіти України.

Проблеми викладання хірургічних дисциплін під час війни:

1. Частково обмежений доступ до клінічних випадків:

- Брак можливостей для набуття практичного досвіду через частково обмежений доступ до реальних клінічних випадків під час війни (що пов'язано з появою та наслідками пандемії COVID-19, військовим вторгненням РФ та продовженням ракетного терору).

2. Викладанням дисциплін в нових екстремальних умовах:

- організація освітнього процесу під час дії сигналу «тривога»

- необхідність збільшення симуляційного навчання та спеціалізованих тренажерів для підготовки хірургів, травматологів, сестринського персоналу до операцій.

- необхідність продовження впровадження в освітній процес сучасних цифрових платформ

3. Високі вимоги і стрес:

- підвищення психологічної підготовки та ментальної стійкості для лікарів хірургічних спеціальностей у воєнних умовах.

- збільшення рівня відповідальності лікаря за поранених: цивільних та військових

4. Частковий брак доступу до сучасного обладнання та підвищення рівня співпраці із закладами медичної освіти:

- частково обмежений доступ до сучасного медичного обладнання та технологій в університетах прифронтових зон (через наслідки обстрілів та руйнування).

- інтенсифікація процесів партнерства з цивільними медичними та приватними установами та ресурсами для забезпечення доступу до необхідного обладнання (усі процеси реорганізації та інтенсифікації потребують певного часу на узгодження і налагодження).

5. Особливі вимоги безпеки і етики:

- важливість дотримання військових і медичних стандартів та етичних принципів в контексті хірургічного навчання при лікуванні поранених військових та цивільних.

- важливість нерозголошення та витоку інформації що пов'язана з пораненими

Вважаючи на вищевикладені факти ми пропонуємо наступні рішення і рекомендації, які поступово вводимо на кафедрі при організації освітнього процесу:

- Вдосконалення симуляційного навчання та використання спеціалізованих тренажерів для хірургічної підготовки в умовах війни.
- Удосконалення аспектів цифровізації освітнього процесу з опануванням сучасних освітніх платформ.

- Акцентування на психологічній підготовці для хірургів і травматологів і забезпечення психічної стійкості в умовах стресу.
- Підтримка співпраці між військовими та цивільними медичними установами для обміну ресурсами та обладнанням.
- Впровадження моніторингу та контролю військових та медичних стандартів під час хірургічного навчання.
- Підкреслення важливості лідерського навчання та відповідальності у підготовці лікарів та молодшого персоналу хірургічного профілю.

Висновки: Викладання хірургічних дисциплін у воєнних умовах створює численні виклики, але застосування симуляційного навчання, психологічної підготовки та співпраця з цивільними медичними установами можуть сприяти підготовці майбутніх лікарів хірургічного профілю до надзвичайних ситуацій та забезпечити якісний медичний догляд для поранених воєнних та цивільних.

Драбовський В.С., Рябушко Р.М., Драбовська І.А.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вплив людей на природне оточуюче середовище стає все більш помітним, і це вимагає підвищеної уваги до екологічних питань у всіх сферах життя, включаючи медичну освіту. Медичні заклади вищої освіти (ЗВО) мають великий потенціал для впровадження екологічного виховання серед своїх студентів. При написанні матеріалу ми вважали за мету проаналізувати аспекти екологічного виховання в медичних ЗВО та способи їх реалізації.

Екологічне виховання молоді - процес формування екологічної свідомості, понять і навичок серед молодого покоління з метою зрозуміння та відповідального ставлення до природи та навколишнього середовища.

Викладання медичних дисциплін у вищих навчальних закладах і екологічне виховання молоді є двома важливими аспектами освіти, які мають значущий вплив на суспільство та здоров'я людей. розглянемо ці аспекти докладніше:

Викладання медичних дисциплін у вищих навчальних закладах включає в себе такі цілі як:

1. Підготовка майбутніх фахівців: ЗВО відіграють ключову роль у підготовці лікарів, медсестер, лаборантів та інших медичних фахівців, що дозволяє забезпечити населення кваліфікованими медичними працівниками, які здатні надавати високоякісну медичну допомогу.

Донець І.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Григоренко А.С., Кінаш О.В.	49
ОСОБЛИВОСТІ КЛІТИННОГО СТАНУ БРОНХОАСОЦІЙОВАНОЇ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ ЩУРІВ ПРИ ДІЇ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК	
Драбовський В.С., Малик С.В., Челішвілі А.Л., Чорна І.О., Пелипенко О.В.	50
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ, ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ	
Драбовський В.С., Рябушко Р.М., Драбовська І.А.	52
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Дубина С. О., Сербін С. І., Бондаренко С. В., Коптев М.М., Пирог-Заказнікова А.В.	54
ТИПІЗОВАНА МОРФОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНАТОМІЧНОЇ СТРУКТУРИ ОРБИТИ ДОРΟΣЛИХ ЛЮДЕЙ	
Дубина В.А., Приходченко С.В., Писаренко О.А., Тимошенко Ю.В..	55
АНАЛІЗ ПОШИРЕНОСТІ ОВОЛОДІННЯ ТА ВМІНЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТОМОГРАФІЇ СЕРЕД ЛІКАРІВ- КУРСАНТІВ ТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ	
Ефендієва С.М., Гончарова Є.Є., Гаврильєва К.Г.	57
УДОСКОНАЛЕННЯ ВИМОВНИХ НАВИЧОК З YOUGLISH ЗА ДОПОМОГОЮ ВІДЕОКОНТЕКСТУ	
Ефендієва С.М., Сліпченко Л.Б., Приходько Я.М.	58
ВИКОРИСТАННЯ WORDCLOUDS.COM ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ	
Ємець Л.В., Сіркович І.О.	60
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАНУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ІЗ ЕПІЛЕПСІЄЮ	
Єрошенко Г.А., Донець І.М., Шевченко К.В., Клепець О.В., Рябушко О.Б., Лисаченко О.Д., Соколенко В.М., Кудінов М.В., Галетка Є.І.	63
РЕАКЦІЯ КРОВОНОСНОГО РУСЛА ЛЕГЕНЬ ЩУРІВ НА ДІЮ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК У КОМПЛЕКСІ	
Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Лисаченко О. Д., Білаш В.П., Свінцицька Н.Л., Григоренко А.С., Кінаш О.В.	65
ВИКОРИСТАННЯ ПРИЧИННО-НАСЛІДКОВОЇ ДІАГРАМИ ІСІКАВИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА ПРИ ПРОВЕДЕННІ АНАЛІЗУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
Іванчук І.М., Небесна З.М., Лісничук Н.Є., Крамар С.Б., Гетманюк І.Б., Огінська Н.В.	70
МІКРОСКОПІЧНІ ТА СУБМІКРОСКОПІЧНІ ЗМІНИ ГЕМОКАПІЛЯРІВ КОРИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО КАНЦЕРОГЕНЕЗУ	